

Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 15 december 2010, nr. 169929, houdende aanwijzing van de Saba Bank als natuurpark

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,

In overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Milieu;

Gelet op artikel 2a en 8d, eerste lid, van de Wet grondslagen natuurbeheer en -bescherming BES;

Besluit:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. *wet*: Wet grondslagen natuurbeheer en -bescherming BES;
- b. *minister*: Minister van Economisch Zaken, Landbouw en Innovatie.

Artikel 2

1. De Saba Bank wordt aangewezen als natuurpark als bedoeld in artikel 2a van de wet.
2. Het natuurpark, bedoeld in het eerste lid, omvat het gebied, zoals aangegeven op de kaart opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

Artikel 3

1. Het is verboden voor anker te gaan in het natuurpark, bedoeld in artikel 2, eerste lid.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op hydrografische opnemingsvaartuigen, bergingsschepen en vaartuigen die worden ingezet voor opsporing en redding.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op vissersschepen op voorwaarde dat de kapitein van het schip beschikt over een geldige visserijvergunning voor enig gedeelte van de Saba Bank.
4. De kapitein van een vaartuig of schip als bedoeld in het tweede of derde lid, meldt zich bij de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied zodra hij de buitengrens van het natuurpark, bedoeld in artikel 2, eerste lid, in binnen- of buitenwaartse richting passeert.
5. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing ingeval van overmacht of hulpverlening.

Artikel 4

1. De minister kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in artikel 3, eerste lid.
2. De minister verleent een ontheffing, bedoeld in het eerste lid, slechts indien de aanvrager heeft aangetoond dat:
 - a. de ontheffing nodig is voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek dan wel voor instructieve doeleinden, en
 - b. het belang van de onderwaternatuur in het nationaal park gediend is bij de ontheffing.
3. De minister kan aan een ontheffing voorschriften verbinden of beperkingen stellen.
4. De minister kan een afgegeven ontheffing verlengen, wijzigen, intrekken of aanvullen met voorschriften en beperkingen.

Artikel 5

Deze regeling kan worden aangehaald als: de Regeling aanwijzing Saba Bank als natuurpark.

Artikel 6

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag van de uitgifte van de Staatscourant, waarin zij wordt geplaatst.

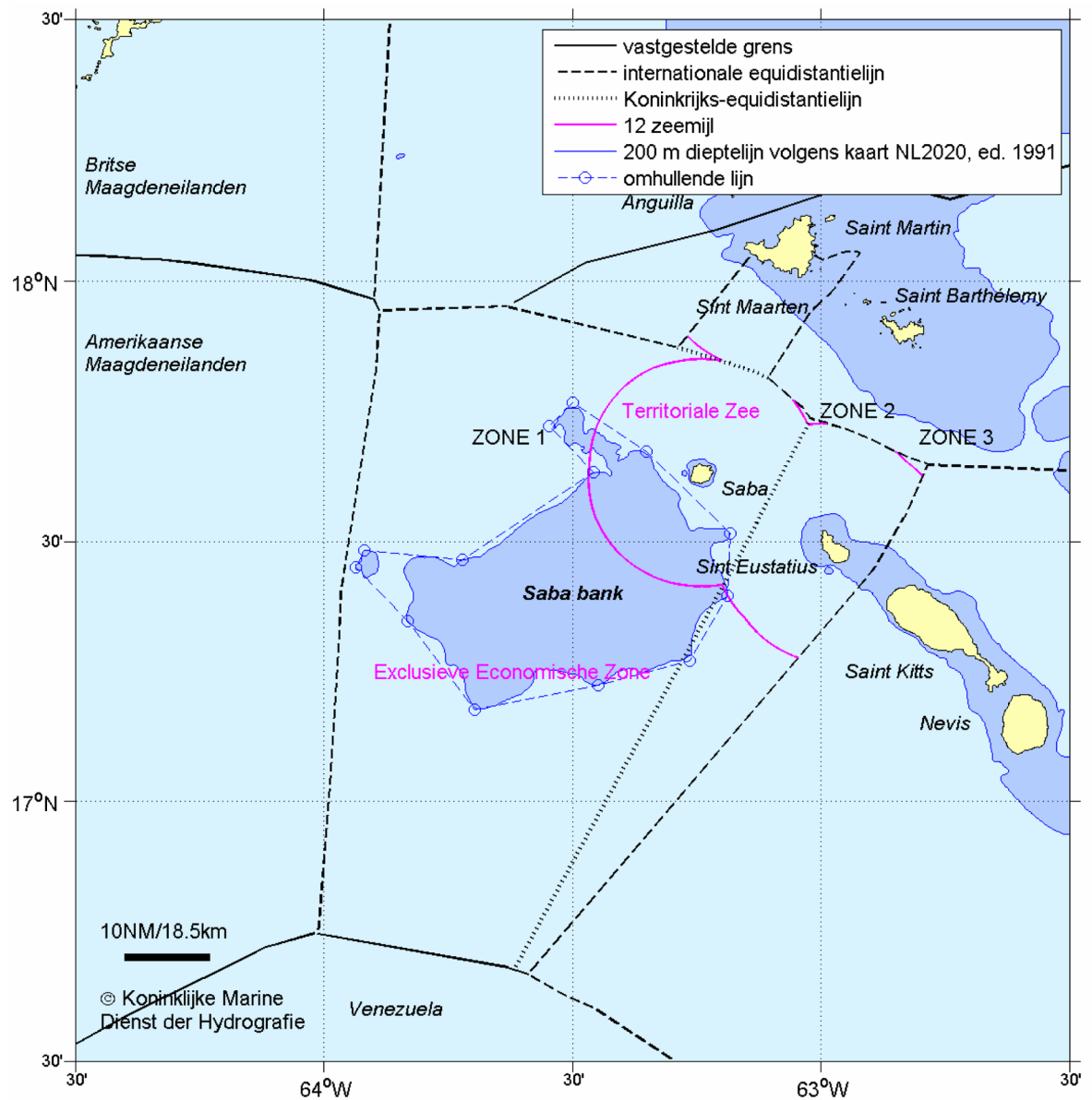
Deze regeling zal met toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 15 december 2010

*De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker.*

BIJLAGE BIJ ARTIKEL 2, TWEEDE LID, VAN DE REGELING AANWIJZING SABA BANK ALS NATUURPARK

Kaartje voor aanwijzing Sababank als nationaal park

De omhullende lijn heeft de volgende coördinaten in graden, minuten en seconden in WGS84, gevisualiseerd met de blauwe cirkels:

17 27	3.4669 N 63 56	8.2227 W
17 29	0.0843 N 63 55	5.1235 W
17 27	56.1354 N 63 43	19.2013 W
17 38	1.5182 N 63 27	24.8261 W
17 43	20.903 N 63 32	44.2657 W
17 45	58.6584 N 63 29	58.6303 W
17 40	20.5639 N 63 21	6.2309 W
17 30	52.9201 N 63 10	54.9575 W
17 23	47.8041 N 63 11	14.676 W
17 16	16.0527 N 63 15	50.735 W
17 13	26.5665 N 63 26	53.2765 W
17 10	33.2692 N 63 41	48.4962 W
17 20	50.9049 N 63 49	53.5713 W.

TOELICHTING

1. Inleiding

In deze regeling wordt als natuurpark in de zin van de Wet grondslagen natuurbeheer en -bescherming BES aangewezen het gebied dat bekend staat als de Saba Bank. Binnen het aangewezen gebied zal voorts nog één beheersmaatregel gelden namelijk een algeheel verbod om in het gebied voor anker te gaan. De regeling vervangt het Landsbesluit aanwijzing Saba Bank tot beschermd gebied, dat de voormalige landsregering van de Nederlandse Antillen vaststelde op 30 september 2010 (Publicatiedblad van de Nederlandse Antillen 2010, nr. 94).

2. Saba Bank als natuurgebied

De Saba Bank is een uniek en belangrijk gebied, ook voor de omliggende regio. De bank is een ondergedoken atol en als zodanig het grootste actief groeiende atol in het gebied mogelijkwerijs zelfs het op drie na grootste in de wereld. Recente onderzoeken op de Saba Bank hebben aangetoond dat de biodiversiteit van de bank ongekend rijk is. De koraalriffen zijn niet alleen rijk aan soorten en hoog ontwikkeld, maar zij vormen door hun ligging ver van alle invloeden van menselijke bewoning en kustontwikkeling ook relatief veilige uitwijkplaatsen die bij uitstek geschikt zijn als vergelijkingsmateriaal om de achteruitgang van de koraalriffen langs de kusten in het Caribisch gebied aan af te meten om zo plaatselijke effecten te onderscheiden van regionale effecten. De rijke biodiversiteit vormt voorts een natuurlijke hulpbron niet alleen voor de eilanden Saba en Sint Eustatius, maar voor de gehele regio als een belangrijke bron vormt voor nieuwe aanwas van vis-, kreeft- en *conch*populaties en koralen, een effect dat zich wellicht zelfs uitstrekt tot aan de grote Antillen en bovenstrooms naar het oosten door anticyonale tegenstroomeffecten. Het gebied is daarom van bijzondere ecologische, socio-economische, wetenschappelijke en culturele betekenis.

3. Juridisch kader

Internationale rechten en verplichtingen voor bescherming mariene milieu

Op grond van artikel 56 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee¹ bezit een kuststaat in zijn exclusieve economische zone soevereine rechten ten behoeve van het behoud en het beheer van de natuurlijke rijkdommen en de bescherming van het mariene milieu. Het Koninkrijk is partij bij het Verdrag inzake de bescherming en ontwikkeling van het mariene milieu in het Caraïbisch gebied² (Trb. 1983, 152) en het daaraan verbonden SPAW-protocol.³ Op basis daarvan nemen partijen beheersmaatregelen ter bescherming van het mariene milieu in het Caribische gebied, en kunnen zij beschermde gebieden aanwijzen.

Nationaal kader

De Staatssecretaris EL&I en de eilandsraden zijn op basis van de Wet grondslagen natuurbeheer en -bescherming BES bevoegd om natuurparken aan te wijzen ter uitvoering van het SPAW-protocol. Waar het gebieden betreft die in de territoriale zee liggen, zijn het Rijk en de eilandsraden allebei bevoegd, waar het gebieden betreft die in Caribische exclusieve economische zone (Caribische EEZ) liggen is uitsluitend de Staatssecretaris bevoegd. Eenzelfde verdeling van bevoegdheden geldt wat betreft het nemen van beheersmaatregelen binnen de aangewezen gebieden.

Bijna tachtig procent van de Saba Bank ligt in de Caribische EEZ en het resterende deel vrijwel geheel in de territoriale wateren, behorende bij het openbare lichaam Saba. Een zeer klein deel, ter grootte van 0,1 procent van de totale Saba Bank (twee vierkante kilometer), is gelegen in de territoriale wateren aan de zuidwestzijde van Sint Eustatius. Gelet daarop ligt het in de rede dat de staatssecretaris het gebied aanwijst ook wat betreft de delen gelegen in de territoriale wateren. De uitgestrekte koraalriffen, visgronden en wierevelden op de Saba Bank zijn kwetsbaar voor schade, in het bijzonder door ankers van tankers en andere grote vrachtschepen. De zware ankerkettingen van honderden meters lengte die over de bodem schaven terwijl het schip om zijn anker draait richten enorm veel schade aan. In de regeling is daarom een verbod opgenomen om voor anker te gaan in het natuurpark. Het ankerverbod is een gerechtvaardigde maatregel om het mariene milieu te beschermen. Het ankerverbod is een te verantwoorden beperking vanuit het grote belang om de levende rijkdommen

¹ Het op 10 december 1982 te Montego-Bay tot stand gekomen Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Trb. 1983, 83).

² Verdrag van Cartagena, 24 maart 1983 te Cartagena de Indias (Trb. 1983, 152).

³ Protocol betreffende de bijzondere beschermde gebieden en de in de natuur levende dieren en planten, 18 januari 1990 te Kingston (Trb. 1990, 115).

op de bodem van de Saba Bank te beschermen zonder een ongerechtvaardigde beperking op te leggen voor de internationale scheepvaart. Omdat het om een beperking van de scheepvaart betreft is de regeling in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Milieu vastgesteld. Deze minister is ten algemene verantwoordelijk voor het beheer en de scheepvaart in de Caribische EEZ.

4. Vrijstellingen en ontheffingen

De hydrografische opnemingsvaartuigen, bergingsschepen en vaartuigen die worden ingezet voor opsporing en redding zijn vrijgesteld van het ankerverbod uit hoofde van de aard van hun activiteiten op de Saba Bank (artikel 3, tweede lid). De lokale vissersvaartuigen met een geldige visserijvergunning zullen doorgaans ter plaatse niet ankeren en, in geval zij dit incidenteel toch doen, zijn de gevolgen voor de bodemrijkdommen van het neerlaten van een anker met een beperkt gewicht door deze categorie schepen minimaal en om deze reden aanvaardbaar te achten. Uit een oogpunt van proportionaliteit zijn deze boten daarom ook vrijgesteld van het verbod (artikel 3, derde lid).

De Staatssecretaris van EL&I is bevoegd om ontheffing te verlenen van het ankerverbod voor onderzoek (artikel 4, eerste lid). Dergelijk wetenschappelijk onderzoek kan de bescherming en het behoud van de Saba Bank alsmede de natuurlijke leefomgeving van mens en dier ten goede komen en moet derhalve toegestaan kunnen worden. De Staatssecretaris kan wel voorwaarden stellen aan de vergunning, zoals tijdsduur van het onderzoek en grootte en soort anker dat gebruik wordt bij het onderzoek.

5. Toezicht en handhaving

De Kustwacht houdt op grond van de Rijkswet Kustwacht Aruba, Curaçao en Sint Maarten alsmede voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba toezicht op de scheepvaart, het milieu en de visserij. Op grond van artikel 3 van die Rijkswet wordt het toezicht uitgeoefend in de binnenwateren, de territoriale zee, de aansluitende zone en het overige zeegebied in de Caraïbische zee, voorzover het volkenrecht en het interregionale recht dat toelaten. Met het oog op de toezichthoudende taak van de Kustwacht voorziet artikel 3, vierde lid, in een meldingsplicht bij het in- en uitvaren van het zeegebied van de Saba Bank.

De werkzaamheden die voortvloeien uit de onderhavige regeling maken deel uit van de reguliere taken van de Kustwacht en derhalve zijn geen extra uitgaven voorzien voor de handhaving. In het meerjarenplan van de Kustwacht wordt reeds rekening gehouden met de aanwijzing van de Saba Bank als beschermd gebied.

6. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in afwijking van de Vaste Verander Momenten in werking op de dag na plaatsing in de Staatscourant. De regeling vervangt een Landsbesluit van de voormalige regering van de Nederlandse Antillen. Daarin werd het genoemde ankerverbod reeds van kracht op 30 september 2010. Als gevolg van de transitie op 10 oktober 2010 is dat besluit van rechtswege vervallen. Gelet op het belang van het verbod en de bekendheid die het verbod heeft gekregen bij de publicatie van het Landsbesluit, is besloten de periode tussen het vervallen van het Landsbesluit en het in werking treden van deze regeling zo kort mogelijk te houden.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker.*